

Az előfizetés ára:

egész évre . . . . . 8 frt.
fél évre . . . . . 4 frt.
negyed évre . . . . . 2 frt.
Körjegyzőknek és néptanítóknak:
egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
Előfizetheti a kiadóhivatalban,
Valentin Károly könyvkereskedésében,
Traub B. és társánál,
Böhm M. könyvkötőnél.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petit sor
1-szer . . . . . 6 kr.
2-szer . . . . . 5 kr.
3-szor . . . . . 4 kr.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyitlérben egy sor . . . 10 kr.
Hirdetéseket elfogad: a kiadóhivatal és Janovszki Király-utczában lévő hirdetések felvételi irodája.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
Kiadóhivatal: Nepomak-utca 10. sz., a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Kár könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvkötőnél Király-utca

A szabadelvű párti képviselő kijelölés.

Mult vasárnap a pécsi szabadelvű párt nagygyűlése jóvá hagyta a választmányának a képviselőjelöltségre vonatkozó megelőző elhatározását és lekésedés között egyhangulag kiáltozta ki Dr. Antal Gyulát budapesti egyetemi jogtanárt a pécsi szabadelvű párt képviselőjelöltje gyanánt.

Már más alkalommal is megirtuk, hogy Pécs városa — úgy saját specialis, valamint az országos közérdekek szempontjából jobb választást nem is tehetett volna.

Antal Gyula Pécs városának fia és ez idő szerént is polgára, — a városnak minden érdekét szíven hordozza.

Antal Gyula a szabadelvű párt tántorithatlan hive, — a jogegyenlőségnek — mint tanár a cathedráról is buzgó hirdetője, e szerént azon politikának barátja, mely hazánkra századokra szóló multtal dicsekedhetik.

Antal Gyula iparos műhelyben ringott — az iparnak, a kereskedelemnek tehát az eredet hajlamainál fogva lelkes pártolója.

Antal Gyula állami tisztviselő most is, ennek folytán azoknak, főleg a

kisebb fizetésiüknek anyagi helyzete felől tiszta öntudattal bír.

Hogy mit tett és mily készséget tanusított mindenki iránt — a ki — mint pécsi bármely ügyében, bajában hozzáfordult, azt városunkban mindenki tudja.

Hogy Tisza Kálmán és ez országot ujja alkotott szabadelvű párt hive, azt az egész ország tudja.

Éljen tehát Antal Gyula! Éljen Tisza Kálmán!

Éljen a szabadelvű párt!

Az országház építése iránti törvényjavaslat a főrendiházban.

BUDAPEST, 1884. május 15.

A főrendiház 60 szavazattal elvetette gr. Stáray által benyújtott elnapolási indítványát és a törvényjavaslatot a részletes vita alapjául elfogadta. A kormány győzelme távolról sem oly nagy, mint lesújt a vereség az ellenzékre nézve; mert ez utóbbi törvényjavaslatot csak azért akarta megbuktatni, hogy a kormánynak, a mint azt már multkor jeleztük, a választások előtt még érzékeny vereséget okozzon; csakhogy éppen az ellenkező történt, a jelenvolt 45 főispán, a püspöki karnak jelenvolt 16 tagja, az egy Samassa egri érsek kivételével, mind a javaslat mellett szavazott. Az összes zászlós urak, úgy az udvari méltóságok mind megjelentek, hogy a kormány javaslatát győzelemre segítsék. Hogy az ud-

vari méltóságok, úgy az udvarhoz közel álló személyek mind eljöttek a szavazásra, annak a jele, hogy a kormány támogatása felsőbb helyen is óhajtatik. A legnagyobb feltűnést keltette Bombelles gróf, a trónörökös udvarmesterének megjelenése, a ki a trónörökös előtt ide sietett, hogy szavazatát a kormány mellett beadja.

Rezső trónörökös véletlenül ugyanazon időben látogatta meg fenséges nejevel együtt az ötvösműkiállítást, a midőn a törvényjavaslat feletti szavazás a szomszédteremben megkezdődött és midőn erről neki referáltak és a szavazás eredményéről is értesítették, meglátszott, hogy az eredményt meglepéssel fogadta.

A kiállítás megtekintése alkalmával a trónörökös többször vett alkalmat, az őt kalauzolól P o l y i püspökkel, a ki a törvényjavaslat védelmére oly gyönyörű, szakavatott és valóban hatásos szónoklatot tartott, a vita tárgyát megbeszélni és midőn a szavazás eredménye tudomásra hozatott, a közelben levő pénzügyminiszternek, gróf Szapárynak, úgy a későbbben megérkezett Tisza Kálmának, az eredményhez szerencsét kívánt.

A vitából kiemeljük báró Andreanszky azon inkább kortestanyába, mint oly diszes gyülekezethe való megjegyzését, hogy azért nem szavazza meg a törvényjavaslatot, mert a kormány, sőt a bíróságok is a Rotschild csoporttól függenek és annak parancsait teljesíteni tartoznak. E szavak hatalmas ellenmondásra találtak az egész házban és Tisza Kálmán nem késétt, szokott találó replikával kifejtve, hogy nem jutott volna eszébe ily dolgokról beszélni, ha báró Andreanszkynek nem tetszett volna ezen alkalomból nevek

A „Pécs“ tárczája.

A nagyravagyó.

Bevezélyke.

Lenn, az ország déli részén, a sebesen folyó Dráva mellett elterülő síkságok egyikén, magas akáczfák dúságszag lombjai mögöl kandidál elő a csendes számoski paplak.

Kedves kinézésű falusi házikó. Fehérre meszelt falai zöld repkénynyel vannak körül-futtatva, melynek lombja alatt madárka énekel, midőn a hajnal első sugarai biborszínre festik a fehér falakat s a lombsátoron át utat törve, belopódnak az alvók nyugodt arczára.

Nyugotra a háztól egy patak szeli át a buja növényzetű völgyet. Benn az udvarban van a templom, orgonabokor kerítésel körítve, melynek árnyékában fenýódeszkából tákolt padok nyújtózkodnak. Itt szokott az öreg pap hosszaszaru pipájából füstölgetve, családjával együtt üldögélni.

Gyönyörű kilátás nyílik innen az északon elnyúló heglánczra, melynek déli oldalán büszkén emelkedik a híres bucsujáró helynek, Gyúdnak, kettős hegyes tornya, kevélyen tekintve le magas állásáról az alantabb elterülő síkra.

Oly szép, oly vonzó e kis lak, hogy a ki elhalad mellette, megirigylheti a bentlakók

sorsát, kik félrevonulva a világ zajától, egyedül egymásnak s egymásért élhetnek csendes, boldog életet.

Egy tekintet a kis lak ablakából a virágokkal pazarul himzett mezőre, melyet csillogó gyémántszalagként ölel át a kis patak, az imára hívó kis harang lángú danájú hangja, a kedves vidék fölött mosolygó tiszta ég meggyöz bennünket arról, hogy a nagyságos természet egyszerű gyermekei lehetnek a legboldogabbak s ők érezhetik azt a csendes elégedést a szívben, melyet sem ég, sem föld nem adhatnak, melyet az ember csak maga teremthet magának.

Az orgonabokrok alatti padok egyikén két nő ül. Egyszerű csinnal vannak öltözve. — Szemük csillogásából s kezeik mozgásából ítélve, fontos tárgyról beszélhetnek.

Fiatl mindkettő; egyik szőke, a másik barna.

M a r g i t, az idősebbnek látszó, világoskék szemekkel, nyulánk termettel és szőke hajával nem valami érzéki szépség, inkább költői alak, s mintegy előszóval látszik igazolni, hogy az alkotó keze kevésbé szép alakban is tud hódító bájít teremteni; mert egy tekintet Margit szemébe elég arra, hogy lelkének szépségét élénk tárja, szelid csengésű hangja magához bilincseljen.

I r m a, a fiatalabbik, gömbölyű termettel, ragyogó fekete szemekkel és keskeny,

piros ajakkal. Fejét a leggyönyörűbb fekete haj fűdi, mely versenyezhetne a holló tollazatával s most két hosszú, tömött fonadékban omlik alabástrom fehérségű vállaira. Egész magatartásából, úgy látszik, megszokta a parancsolást s környezetén a főlényt.

E leány a lelkész legidősebb gyermeke, Margit egy szegény, közeli rokonuk árva leánya.

— Tehát azt hiszed, Margit — kérdé Irma — hogy boldog csak az lehet, ki szeret és viszont szerettetik?

— Én nemcsak hiszem, — viszonzá Margit — de meg is vagyok róla győződve, hogy az nem is lehet másként, és téged is nagyon kérek, édes Irmám, ne vedd meg Kálmánt azért, hogy szegény; ne vedd szivedet önzésednek a nagyravagyásodnak martalékául; ne szorítsd büszkeséged hátterébe szerelmedet, mert — hidd el — megbánod, keserűen megbánod.

— Oh! azt csak te mondd — vág közbe kaczagva Irma. Szerintem a szerelem másodrendű dolog a házasságnál és mellékes czafrangja az életnek. Ha engem egy előkelő állású férfi megkéret, hozzá megyek, szeretem vagy nem, a szeretet vagy megjön idővel, vagy ha nem, úgy is jó, másban keresek kárpótlást; a kinek mindene van, mit rangja vagy hiusága kíván, a kit környezete bálványoz, az nem lehet boldogtalan, mert szerin-

megemlékezésével odaállítani egy tekintélyes pénzcsoportot, mint a melynek nemcsak a magyar kormány, de még a magyar justitia is alá van rendelve. Ezen támadást ő mindkét irányban határozottan visszautasítja; Magyarország államhitele csak azóta kezdett javulni, a mióta a kormány ezen pénzcsoporttal lépett összeköttetésbe; „a másik megjegyzést — monda a miniszterelnök — visszautasítom azért, mert ez már nemcsak azt a pénzcsoportot, hanem a magyar igazságszolgáltatást is minden ok nélkül akarja megbélyegezni.”

Legnagyobb benyomást tettek Tisza Kálmán következő szavai: „Teljes lelki örömmel teszem azon nyilatkozatomat, hogy a mai nap ismét meggyőződhettem mindenkit arról, a miről én legelőször sohasem kételkedtem, s ez az, hogy Magyarország római káth. főpapsága mint mindig tudott, úgy ma is tud lelkesülni az alkotmányosság és a törvényhozás eszméje mellett és ha kell áldozni is tud érte.” Tisza Kálmán e nyilatkozata valóságos tapsvihart idézett elő, és az egész ház a főpapságnak ezen dicséretét lelkes éljenzéssel fogadta. — A szavazás eredménye, annak körülményei, valamint a trónörökösnek hamar elterjedt nyilatkozatai bő megbeszélés tárgyát képezték az ülés után a mágnások között; általános volt a meggyőződés, sőt ellenzékli körökben is, hogy a kormány e győzelmével, a vegyes házasság elvetése által okozott vereséget különös tekintettel a közelgő választásokra nagyon is helyretította; a mi által be van bizonyítva, hogy az akkori vallási indokokból összese-reglett ellenzék most már nem létezik s hogy a kormány minden politikai kérdésben a főrendiházban is urálja a helyzetet.

Eltekintve egy sereg fiatal mágnástól, a kik az ellenzékiséget csak sportból üzték, a kormánynak elvi elleneseiként csekély kivétellek csak azon mágnások jelentkeznek, a kik 1865-ben az októberi diplomát is elakarták az ország által elfogadtatni, tehát olyanok, kiknek nincsen kilátásuk — legalább alkotmányos uton — kormányra jutni. E.

A pécsi szabadelvű-párt közgyűlése.

Követelő nagygyűlést tartott a pécsi szabadelvű párt e hó 18-án, vasárnap A „Hattyu” nagytermében a társadalom minden osztálya tekintélyes számmal volt képviselve,

s mondjuk ki már is, hogy a pécsi szabadelvű párt képviselőjelöltjeül **Dr. Antal Gyula** budapesti egyetemi tanár kikiáltatott egyhangulag.

A közgyűlést, az elnök hivatalos távollétében, Fekete Mihály alelnök nyitotta meg s vezette, előterjesztvén, hogy beható s megfontolt tanácskozás után a párt választmányra dr. Antal Gyula jelöltségét hozza javaslatba. Már ekkor is felhangzottak az általános éljenek s bizonyos volt, hogy a jelölést a közgyűlés elfogadja.

Báró Majthényi József szólalt fel az elnök felhívása után, hogy a gyűlés e fontos kérdésben nyilatkozzék.

Báró Majthényi oly tartalmas beszédet tartott, mely a maga rövidségében s keresetlen egyszerű, meggyőző érveivel általános hatást keltett annyira, hogy más szónok nem is jelentkezett, hanem az ajánlott jelöltség kitörő lelkesedés közftogadtatott.

Báró Majthényi szemlélet tartott a regnans pártok felett s kifejtette, hogy a most többségben levő szabadelvű pártnál helyesebb alapokon állót találni nem képes. „A mérsékelt ellenzék nem rég kiadott programját elolvastva — ugymond a szónok — hiába kerestem benne valamely határozott állásfoglalást, bármely kérdéssel szemben, melyben egy párt actió-képessége jogosan követelhetne magának elismerést.”

Mert a mit az a program a sorokban tartalmaz, az nem egyéb gondosan összeállított jelszavaknál, az iránykerettségével feldiszitve; a mi pedig a sorokban van, az rá bizony az olvasóra, hogy találja ki belőle egyéni értelme szerint a conservativismust, ha tetszik, a fendalismust, ha ez tetszik, a nemzetgazdasági teóriákat minden kiadásban, a mint valakinek tetszik. Az oly párthoz, a mely vagy nem tudja, vagy nem akarja, vagy nem meri politikai irányait, alapelveit a választó közönségnek nyitlan, világosan, hazafiasan tudtára adni, én esatlakozni képes nem vagyok.

A függetlenségi párt kaczerkodik a szabadelvűség fogalmaival, kizárja kebeléből azon képviselőket, a kik a honpolgári egyenlőség-gelellentében faj harcokat vezérlenek, pro-voálnak. S e mellett minő elemek csoportosulása e párt? Megbarátkozik a socialismus mázával bevont anarchiával is; szövötkszik a mérsékelt ellenzék minden irányu kasztörök-veivel, egyetlen czéltől: bukjék meg a mostani kormány; nem céllok az elvek változása, hanem a személycsere. Ez nem pártprogram, ez személyeskedés. Rendet nem

látok abban, a mit a függetlenségi párt hangoztat, hanem látok felforgatást; rend nélkül pedig társulást bármilyen körben se tudok képzelni, annál kevésbé az állam életének fenntartása nagy kérdésében.

A szabadelvű párt elveiben, a kormány magatartásában találok fel a garanciákat, hogy az igazi szabadelvűség, a valódi haladás, történeti és kulturális fejlődés már 9 év óta követett útja elvezet a haza boldogulásá felé.”

Áttérve a szónok a jelölt, dr. Antal Gyula egyéniségére, kifejti, hogy már ugyancsak Baranyamegye egyik kerületét két országgyűlésen képviselte, a ház jegyzőjévé választotta. Ezenkívül személyes előzékenysége, ügybuzgalma biztosít arról, hogy a hazának, a városnak érdekeit s az egyeseknek jogos igényeit mindenkor előmozdítani fogja. Ugyanazért részéről is melegen ajánlja a párt választmányára javaslatát elfogadásra.

E beszéd után Dr. Antal Gyula egyhangulag képviselőjelöltté kikiáltatván, a jelöltség felajánlása végett egy küldöttség alkottatott, mely csakhamar önkényes ajánlkozások mellett tekintélyes számot tett ki. A küldöttség a párt elnöke: Krasznay Mihály vezetése alatt kedden meggy Budapestre.

Végül a választmányra bizatott az ünnepléses fogadás rendezése, a programbeszéd megtartásának s egyéb teendőknek a jelölttel leendő megállapítása.

Levelezés.

Arad, 1884. május 18.

A választási pártküzdelmek országsszerte vetik előre árnyukat; kaputos és szűrés egyaránt nem tud egyébről, csak a küszöb előtt levő választásról conferálni, álmát is ez az alkotmányos actus zavarja, ne csodálkozzék hát senki azon, hogy szegény tollam is e napirendre került horgon akad meg.

Már volt szerencsém az aradi pártviszonyokról megemlékezni. Három párt készül itt élet-halál tusát vívni. A kormánypártnak jelöltje Fálk Miksa, a kozjogi alapon álló ellenzéké Atczél Péter és a függetlenségi párt candidátusa Dr. Múlek Lajos. Mindhárom párt szépszámu hívekkel rendelkezik. Azok, kik e tárgyi statistikát tették ezuttal tanulmányok tárgyává, és kik nap-nap után mindig más-más eredményre jutnak, arról biztosítják az érdeklődőket, hogy a kormánypárt győzelme biztos, feltéve ha a két ellenzék — nem egyesül; de, mert az országosan kiadott ordre értelmében az esetleg felismert

tem minden bajnak s boldogtalanságnak főforrása a szegénység — és én nem akarok szegény lenni. — Szép vagyok, nagyon szép, — te is beismered — s így meg vagyok győződve, hogy gazdag és nagy úr neje leszek. — Hogy te hozzá mégy Barcsyhoz, azon épen nem csodálkozom, mert hát — nem akarok sérteni, de azt magad is elismered, hogy közöttünk nagy a különbség; aztán meg az én atyám a megye legelső s legtekintélyesebb papja, míg a tied csak — szegény tanító volt.

— Oh, azt mindig és mindenütt szem előtt tartom — felel Margit észrevehető keserűséggel — és veled szemben még sokkal inkább.

— Akkor hát tudd meg, édes Margitom, hogy Kálmán és én, ah! soha, soha . . .

— De ha mégis boldogtalan lennél Irma? nagyon fájna érted a szívem.

— Ne törődj te az én szívemmel és boldogságommal — vág vissza élesen Irma — mert végre is azt kell binned, félsz, hogy én valami nagy úr neje leszek és te akkor nem mersz hozzám eljönni. Ne félj! ha én hercegné lennék, akkor is úgy szeretnék, mint most, a legmagasabb körből is leereszkednék hozzád, kedves Margit.

— És ha csalódnál, oh Irma. Ha minden reményed fellegvára füstként oszlana szét és idővel . . . ?

— Ne tovább, ne tovább Margit! Ne leckéztess engem! Én gazdag és ünneplé akarok lenni és az is leszek. Erre kis lábával erősen pontapott a fűbe.

— Bocssás meg, hogy én így gondolkozom, — mondá Margit kéréllőleg — de meglásd az élet majd mellettem bizonyít.

Mig így beszélgetének, megkondult felétük az imára hívó estharang s a két leány egymást karofengve a paplakba ment.

*

Nagy sürgés-forgás van Vajda Gábor urambátyám házában. Nevenapját tartja; egymást éri nála a sok uri vendég, különféle alaku járművek robognak be a jól rendezett udvarra. A szomszéd falvak értelmisége siet tiszteletét tenni már csak azért is, mert az ő nevenapjai vármegyeszerte híresek voltak abban az időben, hol nem egy szép leány s nem egy deli ifju jött ismeretségbe s letek eljegyezve titokban egymásnak.

Most épen egy sárgára festett hintó robot az udvarra, a nyugtalan lovak meg sem akarnak állni, a liberliába bujtatott porgebajszu legény csak alig bír velük.

Két nő száll ki belőle: a számóki papné és leánya Irma.

Irma a legujabb divat kívánalmái szerint van öltözve. Éjszótét hajában drága gyöngyos ragyog, parányi kezeit finom keztyűk fedik,

nehéz selyemruhája látni engedti a picizny lábakat rejtő fehér atlaszzipókat.

Kissé későn jöttek, csupa számításból, hogy a lelkész urnak sajátnevelési két szürke csikóját, meg a sárga hintót lássák. És nem is csalódtak e számításukban, mert mindenki szeme meg is akadt rajtuk. De hát még Irman! Ó valósággal a bámulat tárgya lett.

A megyei főszámvívő, egy tisztes agglégény, nem is késett rögtön aprózott léptekkel hozzájuk sietni. Szives udvözlés és gyppár sikerült bók után Irmat kájarja véve, az elfogadó terembe vezette; a tiszteletes asszonyt pedig urambátyám, a házi gazda fogadta mosolygó arczával.

A főszámvívő úr igen finom s gyakorlott udvarló volt s nagyon hízelt Irma húságának, hogy figyelmét ily hirtelen lekötethé.

Margit szintén ott volt. Egy másik rokona, Belényiné vitte magával. Félrevonultan üldögélt völégúny: Barcsy Gyuri mellett. — Midőn észre vette Irma megérkezését, egy pillanatra hozzája ment és fülebe sugta, hogy „itt van Bernáth Kálmán is.”

— Hát azt hiszed, Margit, hogy én megváltoztam e néhány hét alatt, mióta te nem láttál? Azt gondold, hogy én meglátom azt a szegény falusi jegyzőt a megyei számvívő ur mellett? Látd, Gerei ur most látdt először s már halálisan belém szerettet, pedig ő előkelő hivatalnok s mellé igen gazdag-

vezély percében a két ellenzék egy testté egy léleké forr össze (hogy realisálva lássa ország-világ az olaj és víz egyesülése vegyi processust . . .): e biztos győzelem legalább is kétséges.

Tehát ez kétséges és bizonyos csak az, hogy itt minden párt előérzetében annak, hogy erős közdelem előtt áll, megfeszített munkával edzi és gyűjti erejét. És ez addig, míg érv érvel áll szemben, nem baj; de azt a modort, melybe az itteni közvélemény szócsövei, a hírlapok vitáikat bocsátották, feltétlenül undort keltőnek kell, hogy találja bárki. Nem vagyok abban a helyzetben, hogy ez elmarasztaló ítélet alól csak egy lapot is felmenthetnék. Ha az érvből kifogynak, a legundokabb piaci nyelvések kerülnek szónyegre. Az egyik szerkesztőnek egy fiatalkori csínje, a másiknak egy számviteli formahibája és egy harmadiknak meg az a szerencsétlensége, hogy a babaruhát nem tudja mindenki izlésének megfelelőleg összeállítani, igen hálás themául kínálkozik arra, hogy tajtékok vessen a felszínre és a jobb és józanabb részét a társadalomnak a legösszintébb szánalomra indítsa ily körös állapotok iránt. Arad hírlapirodalma elismerésre méltó fejlettségre jutott, de a hidegvérből kicsi az osztályrésze.

E sok piszkolódásnak legutolsó szomorú eredménye az volt, hogy az „Arad és Vidéke“ szerkesztőjének Budapestre kelle fáradoznia, hogy ott Dr. Várady Antal úr s tanárral elintézte számadását olyképp, hogy magát fején, mellén és karján véresen összekarcolta, az írói tisztesség nagyobb dicsőségére és az olvasó-közönség épülésére (?). A megvertanuzott szerkesztőt az aradi függetlenségi érületű fiatallag tegnap megfáklyásznazte.

Én az én hideg fejemmel a mondó vagyok, hogy e beteges tünetek általában nem vallanak arra, hogy a magyar pártélet egészséges alapon nyugszik, és valóban nagyon óhajtott volna, hogy szegény hazánk, melynek fejlődése jelen stadiumában annyira nyugalomra van szüksége — kiméltetnék meg ily decomponáló rázkodtatásoktól első sorban az által, hogy az országgyűlési cyc-lust 6 évre terjesztenék ki. A gyakori alkotmányos nagy káromkodások és eszemeszomok aligha viszik ügyünket a civilisatió, a boldogság óhajtott révpartjába.

Van azonban Aradon felemelő mozzanat is. Tegnap este adott egy 50—60 nő és férfi tagból álló műkedvelő koszoru az itt helyi ref. egyházak javára egy nagyhatású hangversenyt. Előadták Lachner nagy orato-

riumát „Az ember négy kora“ kitűnő prä-cisióval. A jövő héten ismétlik a „szegény tanulókat segélyző (rongyos) egyet“ javára.

Nem rég meg Hellingsberger J. vonós quartette gyönyörködtette Arad műértő és élvezni szerető publikumát két nagy hangversenyben.

Május 4-én nyitattott meg az aradi gyermekzenekar közreműködésével a diszes sétány. A gyermekzenekarnál, mely emberességi és művészeti ötletből nyert életet, jut eszembe, hogy e város közmüvelődési factorairól is kellene már, ígéretmhez képest, megemlékeznem. De fájdalom! a jelen pártmozgalmas idő annyira zsarnokosodik az embernek érzelmén és akaratán, hogy csak azon veszem magam észre, hogy már megint kifogytam a térből.

E tekintetben egyébiránt vigasztal az (csak individualis nyereség), hogy az olvasó-közönség hasonló áldozata e pressiónak: miért kellőleg disponálva arra, hogy komolyabb dolgok olvasására és megszívélésére fordítsa az alkotmányos viaskodás által aggasztó mérvben absorbeált idejét, minek igazolásul álljon itt ez adat.

Gönczy Pál, közokt. ministeri-tanácsos úr a mult héten lerándult Aradra, hogy polgári fiu- és leányiskola, az állami felső leányiskola, a kereskedelmi s ipartanoda függő kérdéseiről az itt helyi intéző körökkel értekezék. Meglátogatta ezenfőül az állami és g-kath. tanító-képző intézeteket, meg az elemi iskolák egyikét-másikat. Röviden: idejövetele czélja a legnemesebb és legbecsü-lendőbb volt: de az ellenzéki lapok mégis azzal gyanusították, hogy kortes-czélók vezették ide útját. Ő méltósága e méltatlan sértésen megütöközve indignatióval távozott innen. E czélzás azóta illetékes helyről vett biztosítás nyomán revocáltott bár, de az eldobott kő verte hullámok tovább gyűrűznek s a közönség bizonyos része ráesküszik arra, hogy „eppur si mouve.“

Komoly dolgok nincsenek ma napirenden, ezek nem érdekelnek senkit; ennek folytán fenntartom magamnak a szerencsét, ígéretemet a nagy actus után beváltani. **B. A.**

A szabadelvű párt választmánya és végrehajto bizottsága tagjai ma, szerdán d. u. 5 órakor a „Hattyu“ éttermében a képviselőválasztás tárgyában tartandó értekezletre tisztelettel meghívom.

Pécsett, 1884. május 21-én. Elnök távollétében:
FEKETE MIHÁLY, s. k.
alelnök.

Tudom, hogy a sárja irigység emészt ma minden leányt, midőn én Gerei úr karján tánczolok s én majd annál büszkébb leszek. — Mindjárt kezdődik a táncz; én a két első négyesre már foglalkozva vagyok Gerei ural, majd figyelj rám, Margit, mily nagyszerűen tánczolok én.

— Jó, jó, de ne feledd, mit mondtam a multkor — szolt Margit s félre huzódott Gerei úr elől, ki már jött bájos tánczosnőjét felkeresni.

— Ki volt ama kedves egyszerű szöke hölgy? — kérdé Gerei, Irmát karjára véve.

— Ő egy szegény, távoli rokonunk árva leánya s az ott álló fiatal ember menyaszszonya, a ki tecezi pap.

— Boldog halandó az a tecezi pap — jegyzé meg Gerei úr — ha ily kedves egyszerű nőt fog birni. Nem tanulmányoztam ugyan Lavatert, de mégis százat meinek egyre tenni, hogy e nő a megtestesült jóság és szelidség.

— Margit megszokta a szelidséget s engedékenységet, mert többnyire rokonainál él — válaszolá Irma.

— De ha ő nem kényszerűségből engedelmis, hanem szeretetből és veszületett szelid indulatból, úgy még becsüendőbb, mert a szelid galamb természete s szerepe jutott neki.

— No, legyen úgy! Nekem még kevésbbé

volt kedvem akár Lavatert, akár Margit jellemét tanulmányozni — mondá Irma, ajkát kecsesen felbiggyeszte.

Ez alatt elkezdődött a táncz. A párok gyorsan keringtek egymás után, szinte szédült a nézők feje fölé.

Bernát Kálmán egy ajtófélféhez támaszkodva folyvást Irmát kísérte szemével, kinek kipirult szép arca, ragyogó szempárja őt mintegy odabüvölni látszott, s midőn a setét szemek villama találkozott Kálmán epedő tekintetével, Irma bensőjét valami ellenálhatlan érzés rezegte át; egyszerre elhalványult, szive hangosan kezdett dobogni s feje annyira szédült, hogy Gerei úr kénytelen volt helyére vezetni.

Nem titkolható el igazi érzelmét, nem parancsolhatott a szívéhez forrott vonalom nyilvánulásának.

— Szabad tudnom okát e hirtelen roszszüllétnék? Talán én okoztam, talán én tánczoltam nagyobb tüzzel, mint kellett volna? — kérdé Gerei úr.

— Oh nem, Gerei úr! Ott az ajtófélfének támaszkodva áll egy kiálthatatlan arcú ember, az bámult úgy reám, hogy azt hittem, megöl a tekintetével. Már nincs semmi bajom, csak egy kis idegesség, egy kis felindulás okozta az egészét.

Azután más tárgyra vitte át a beszélgetést Irma, arra nézve visszanyerte előbbi

H i r e k.

Prónay József

képviselő, belügyminiszteriumi államtitkár e hó 15-én Budapesten 61 éves korában elhunyt. Négy évig működött mint belügyminiszteri államtitkár, folyvást tevékeny, szorgalmas és igen lelkiismeretes munkásságot fejtett ki magas hivatalában. — Mint képviselő (mezőkövesdi) általános rokonszenvenvel találkozott a házban s képviselő társai pártkülönbség nélkül szerették a kifogástalan jellemű, megnyerő modoru férfit. Temetése e hó 17-én 5 órakor ment végbe oly nagy közönség részvételével, mely ritka alkalommal gyűlik össze. Nemcsak a belügyminiszterium, a kormány és képviselőház teljes számban, hanem még az elhunyt válszatókertülete is sietett képviselével kifejezést adni ama ragaszkodásának és szeretetének, melylyel szeretett képviselőjéhez állandóan fűződött. E küldötségeket a halottas szoba melletti nagy teremben mutatták be a miniszterelnöknek. A temetésen Tisza Kálmán vezetése alatt az összes miniszterek és államtitkárok résztvettek. — Az egyházi szertartást Győri Vilmos végezte. Halotti beszéde méltó volt a kitűnő férfiú emlékéhez. Béke hamvaira!

Gyászmise. Mária Anna elhunyt királynék lelke üdvéért e hó 17-én mutatott be a Mindenhatónak, a lyceumi templomban. A gyászmisét fényes segédlettel megévs püspökünk dr. Dulánszky Nándor Ó Ecúája végezte. A szentély közepén fényes ravatal állott számtalan égő gyertyával. A ravatalra szent István koronájának, mely a néhai királyné vállát érinté, hű utánzata állott symbolomként. A gyászmisén jelen volt a káptalan, az itt állomásozó katonaság tisztikara, a megyei, törvényszéki, pénzügyigazgatósági és a városi tisztikar testületileg.

Rendkívüli közgyűlés. Baranyavármegye bizottsága 1884. évi május hó 26-án délelőtt

mosolyát, büszkén tekinté szét s úgy látszott arczáról, hogy most nagyon boldog.

Bernát Kálmán pedig elvegyült a mulatók között és vigadott sirva, mint a magyar szokott; nevetett és élcelét, ivott is egy kicsit s azt hitte, hogy mulat. Ezzel akarta lecsendesíteni, elfojtani azt a belől háborgó tengert, mely minden perczben ösztözetéssel fenyegette életét — e gyenge csolnakot.

*

Furcsa rejtélye az emberi kebelnek, hogy legjobban szereti önmagát s mégis azt kívánja, hogy mások szeressék. Nagy bennünk az önzés. Boldogságra törekszünk, ha mások boldogságán vásároljuk is meg, de azzal a mással, ki miattunk boldogtalanul lesz, édes keveset törődünk.

Midőn Irma megismerkedett Gerei ural, midőn szívesen fogadta udvarlását, azt hitte, már félig czélját érte s önkénytelenül ily gondolat támadt benne: „ez elég gazdag s elég magas rangu, hogy nevéjé legyek.“ Azt meg szentül hitte, hogy Gerei urat testi bájával bonthatlanul erős bilincsekbe verte; nincs is egyéb hátra, minthogy nemokára oltárhoz vezeti. Fényes urnóvé lesz, irigylet urnóvé.

Hogy Kálmánból mi lesz, meunyt szenved érte — vagy önszive miként esik nagy-ravágyásának kinos áldozatul, arra gondolni

10 órakor Pécsen a megyei gyűlésteremben rendkívüli közgyűlést, melynek egyedüli tárgya az országgyűlést összehívó legkegyelmesebb királyi leirat kihirdetése lesz.

A szabadelvű párt küldöttsége tagjai f. hó 20-án indultak föl Budapestre Dr. Anta l Gyula egyetemi tanár urat a képviselőjelöltség elfogadására fölkeráni. A küldöttség Krasznay Mihály pártunk elnöke vezetése alatt következő tagokból áll: Aidinger János kir. tanácsos, Blauhorn Lajos ügyvéd, Dr. Koharits Károly orvos, Kindl József kölcsönsegélyező egyleti igazgató, Krausz Simon nagykereskedő, Hoffmann Károly gyáros, Littke József nagykereskedő és pezsgő gyáros, Dr. Lukács Adolf jogtanár, Renz Béla magánzó, Schneider István tanár, ifj. Scholcz Antal borkereskedő, Sipócz István gyógyszerész, Vasváry György nagykereskedő, Záray Károly ipar- és keresk. kamara titkára.

A képviselő választók névlistájának kiigazítása 23-án d. u. 3 órakor veszi kezdetét a városi közgyűlési teremben. Habár hivatalból állítatik össze a névjegyzék, mégis cseztzerű, ha a választók magok is személyesen jelentkeznek.

Pécs sz. kir. város iskolázása ülést tartott e hó 19-én. Kóbor János iskola gondnokot betegsége miatt helyettesíteni fogja. A pécsi szőlőgazdákban abbéli kérelmét, hogy a szőlőszeti vándortanár itt létele alatt a 10 éven felüli gyermekeknek a szőlő-zöldoltásban és gyomlálásban oktatást adna, helyeslőleg elfogadta és utasítja kérvényezőbizottság elnökét, hogy az elemi tanodák igazgatóival beszélje meg az oktatás óráját, mely szerdán és szombaton d. u. lenne tartandó. — Az iskolázék át van hatva ezen indítvány helyességétől és hasznosságától.

Elragadta a lova. A szigeti városi országon egy szappan és fagygyu gyertya szállító kocsi lova megijedvén elragadta. A megbőszült szilaj állat vágatva rohant végig az utcán. A ferencziek temploma előtt felborította a kocsi, mely alkalommal az első kerekeket kiszakasztva a kocsi, tovább rohant vele tarthatatlanul, a kocsi és egy kis fiu pedig halál sápadtra válva az ijedség miatt bontakoztak ki a törött kocsi. Hatalmas sérüléseket, ütéseket szenvedtek, de annál nagyobb felemlet. A rohanó szilaj állatot a piacon fogták el.

Vizsgálatok az elemi és leányiskolákban. A Rudolfinum leánytanodában az évi záró vizsgálat f. é. június 23-án tartatik d. e. 8. órakor. Werner Magdolna nyilv. joggal felruházott leányiskolájában hit-

tanból június 18-án, a többi tárgyakból június 26, 27. d. e. 8—12 és d. u. 3—6 óráig. A belvárosi elemi iskolában hittanból június 16 és 17-én, a többi tárgyakból jun. 19-én, a III. oszt. 20-án, I. oszt. 21-én, II. 23. IV. oszt. 24. V. 25-én VI. osztályban. Tornából az oszt. vizsgák délutánján. A szigeti városi elemi tanodában június 16-án hittanból a fiu osztályokban, 17-én a leányosztályokban. Általános vizsgálatok június 19-én a II. fiu, 20-án I. leány, 21-én I. fiu, 23-án II. leány, 24-én III. fiu, 25-én III. leány, 29-én IV. fiu, 27-én IV. leányosztályokban. A sörház utcai elemi iskolában a hittanból június 9-én. A többi tárgyakból június hó 21-én a IV. fiu osztályban, az az I. leányoszt. 24-én a II. fiuoszt. 25; II. leányoszt. 26-án, a III. fiu osztályban 27-én, a záróvizsgálat június 29-én tartatik. A felsővármház utcai elemi iskolában hittanból 10-én a leány és 11-én a fiu osztályokban d. e. 8-tól kezdve. A többi tárgyakból június 19-én a IV. fiu osztályban, 20-án az I. fiu oszt. 21-én az I. leányoszt. 23-án a II. fiu, 24-én II. leány, 25-én a III. fiu; 26-án a III. leány. 27-én a IV. és V. leányosztályokban tartatnak. Záró ünnepély június 28-án.

Budapest-Pécsi vasút. A Budapest-Sárbogárdi Dombóvár-Pécs-Üszög vonalon 1884. május 30-tól kezdve a 301. és 302. nappali vonatokon kívül a 311/511. és 312/512. sz. éjjeli, személyszállítással egybe kötött tehervonatok idiglenesen és további intézkedésig közlekedni fognak. A 311. vonat indul: Pécsről este 6 óra 10 perczkor, Uj-Dombóvárról este 9 óra 22 perczkor, Sárbogárdról éjjel 1 óra 25 perczkor, Budapestre érkezik reggel 6 óra 20 perczkor. A 312. vonat indul: Budapestről este 7 óra 45 perczkor, Sárbogárdról reggel 1 óra 40 perczkor, Uj-Dombóvárról éjjel 6 óra 35 perczkor, Pécsre érkezik délelőtt 9 óra 37 perczkor. Részletesebb közlekedési adatok az 1884. évi május 20-tól érvényes menetrendekből kivehetők. Mindkét vonat Uj-Dombóváron Kaposvár és Zákány felé, Szt.-Lőrinczen Barcs felé, Pécsen pedig Mohács és Eszék felé oda és vissza közvetlen csatlakozással bír.

Vásár. A f. hó 12-én megtartott németbőli tavaszi országos vásár rendkívül látogatott volt. Ló, szarvasmarha és sertés nagy számmal hajtatott be és kielégítő áron jobháron mind el is adatott. A kereskedők és iparosok sem panaszkodhattak, itt is nagy forgalom volt. A nagy tolongást felhasználták a zsebmetszők és tolvajok is, itt egy pécsi

hirhert zsebmetsző egy legényt megfosztá brátjától, ott egy kereskedő sátorából egy magyar pörösszony egy darab kelmét lopott, majd egy hirdi embertől 360 forintnyi összeg. De a fárhadatlan buzgalommal örökös csendőrség csakhamar nyomukban volt a gazembereknek és elfogták; a lopott tárgyak nagyobbobbsz megkerítették és a tulajdonosoknak visszaadták.

A nagy-atádi gazdasági kiállítást vasárnap, Széchenyi Pál, földmiv., ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter Ó Excíajia személyesen nyitotta meg. A kiállításon a lehető leggazdagabban van képviselve a mezőgazdaság minden ága, a baromtenyésztés, a földművelés, a termények és gazdasági eszközök. Kiállítás terül szolgál a nagy-atádi uradalom gazdasági kertje (pajtáskert), mely a bérő, Hirsch Adolf, nagylelkűsége folytán engedtetett át és rendeztetett be a lehető legzsel-szerűbben a kiállítás helyéül. A nagyobb gépek és tartósabb tárgyak szabadon, nyílt helyen vannak kiállítva, a többiek pedig a tágas pajtákban és fészerekben. E hó 18-án és 19-én tartattak a lóversenyek. Leggazdagabban vannak képviselve a simongáti (Br. Sina Simon örökösei), a nagy-atádi (báró Miklós Edéné bérője, Hirsch Adolf), a lábadi (gr. Széchenyi Pál miniszter), a taruóczi (gr. Széchenyi Ferencz), a kivadári (gr. Somssich Adolf), ötvösi (Cserner), homokszentgyörgyi (gr. Széchenyi Imre, berlini nagykövet), mikői (gr. Somssich Imre, képviselő), berzencei (gr. Festetics T.) uradalmak. A földműves osztály is a legnagyobb érdeklődést és észrevetelt fejtette ki a kiállítás érdekében. A látogatók száma oly nagy, hogy elszállásolásukról a magánházakban (a vendéglők csekélyisége miatt) a rendezőknek roppant tevékenységet kell kifejtetni. Számuk mindinkább szaporodik; folyton érkeznek látogatók a szomszédos megyékből, valamint Budapestről, Bácsból, Gráczból és Sopronból igen sokan. A kiállítás sikeréhez fűzött reménynt a valóság jóval felül haladta. A kiállítás rendezése körül legnagyobb érdeme van gróf Széchenyi Pál miniszternek és a „Nagy-atádi gazdasági körnek,” mely egyesület ugyancsak gr. Széchenyi Pál erélye folytán létesült és a melynek, míg csak miniszteri teendői a kimerültség igénybe nem vették tevékeny erejét, sok éven át éltnöve volt, most pedig elsőrendű és leghatalmasabb gyámoltója. A kör tagjaival tartott számos értekezletben a legkövetlenebben terjeszti a közzgazdaság körül országoszerűe átsimert és ünnepelt magas és hasznos eszméit. Ő létesítette évek előtt a folyton virágzó gazdasági gépraktárt Nagy-

sem akart, bármennyire ellenkezett is akaratát szívével és eszével.

— Szép vagyok, nagyon szép, kell-e ennél még több? fűzött tovább könnyelműen gondolatait. — Igaz, Gerey ur már koros, de annál gazdagabb s mellé főszámvéző; ily életkorban is mi még hozzá képest egy falusi pap vagy épen a jegyző? Ennek így kell lenni, érdekemben áll most, hogy viszont szerelmet szinleljek.

Ez időtől fogva Gerey ur látogatásai mind sűrűbbek lettek a számoiki paplakban. Alig telt el fél év, Irma menyasszony lett s kevés idő múlva mint Gerey né ő nagysága lett bemutatva környezetének s ismerőseinek.

Bernát Kálmánt pedig emészthette a bú.

Évek jöttek, évek tüntek a főnnebb leírt események óta. Sok szép remény hiúsult meg s ment teljesebbbe. A jelennek élő gondatlan ifjuság már a férfikorba lépett, a játszó gyermekek ifjakká fejlődtek; de a természet rendje ugyanaz maradt, folyik minden ma is a maga módja szerint, csak az egykor oly szép és oly büszke leány: Irma nem az a ki volt.

A harkányi fürdőben szép számmal vannak a vendégek. Este élénk a sétány, nappal látogatott a gyógyforrás. Mondhatni, hogy az ország minden részéből vannak itt; lehet itt látni betegeket és nem betegeket, olyanokat, kik mulatni s olyanokat, kik zsebelni jöttek.

Különösen ünnep- és vásárnapokon az egész vidék értelmisége idejön a jó zenét hallgatni s gyönyörködni az emberek eme tarka vegyületében.

Egyik szép vásárnap délután egy halványarcú, beesett szemű nő egy roskatag, beteg férfit vezetett keresztül a sétányon, egészen a távolabb eső fürdőszobáig. A roskatag férfi bement. Neki ingyen lehet fürödni, mert sok évig mint elsőrendű hivatalnok szolgált a megyét, — most öreg s még hozzá beteges napjaiban a megye költségén, csekély nyugdíjából tengeti életét. Ifjú erejének s egykori szép vagyonának már csak a hire van, elfogyott az szépen, fölémészthette a mód nélküli pompa és a szép feleség határt nem ismerő idétlen szeszélye, csúf nagyravágása. Az egykor oly szép nő, ki környezetének imádozott bálványa s parancsolója volt, bágyadtan üle most a távolabb eső padok egyikére. Fejét lecsüggeszti. Gondolkozni látszik hervadt szépségéről, elmúlt szép időkről; arcza in a nemrég hervadt szépség nyomai látszanak, halványfényű szemében még néha föléllámlik a régi túlszűgár és ilyenkor arcza egy kihavadt vulkánhoz hasonlít, néha mély sóhajtás repül el kebléből, a mint végigné a járó-kelekő cifra tömekeg.

Merengésből kocsizdrey riaszta föl. Egy fényes fogat épen mellette rohog el s megáll a vendéglő előtt.

Elöl két férfi ül, egykoruak lehetnek. — Az egyiknek századosi egyenruha van, mellyen érdemrendekkel, homlokán sebhelyyel, melyet Bosznából hozott.

A másik polgári öltönyt visel, de nagyon meglátszik rajta a vagyonos ember,

Hátul egy élte delén levő, de még eléggé csinos nő ül, szelid vonásain jószág tükröződik, mellette egy gömbölyű arcú kis leány, velük szemben egy fiu, e nő gyermekei, ki nem más mint Margit, Barscy Gyuriné.

Az egyenruhás férfi pedig Bernát Kálmán, ki most néhány heti szabadságidejét Barscyéknál tölti, mert régi jó barátok; — tanulóársak voltak.

Barscy, szerény fizetésének megtakarítása, Margit szorgalma és mindenre kiterjedő gondossága mellett az idők folyamán szép vagyonra tett szert. A reverendát elhagyta s papi foglalkozás helyett a gazdálkodás után nézett s ma már több száz loldalt magában foglaló birtoka van; övé e szép fogat is. A mint Irma megismerte őket — mert ő volt a padon ülő nő — hirtelen felretent, szíve elszorult s mielőtt Margit, ki szintén felismerte — karjaiba zárhatta volna, tántorogva lépett hátra s mintegy erőszakosan tartá őt vissza magától.

— Hagyj magamra, Margit, Szörnyű látvány nekem a te szelid kedves arczod látnom, mert most érzem keserűen egykor

Atadón és a minden évben szokásos próba szántásokat, melyen derék somogygyepei (töszgyökeres magyar) földművelőink versenyeznek. Az ő eszméje volt a kiállítás is és az ő hatalmas erélye folytán emeltetett ily fényesen érvényre.

Színházegés. A bécsi Stadttheater május hó 16. d. u. 4 óra 30 perckor kigyulladt. A nézőtér és a szinpad magas lángokkal égett. A városi parkba özőnével hullottak a sziporkák, nem lehetett a hulló üszkök miatt megmaradni. A tüzőlők megfeszített erővel dolgoztak, hogy a szomszédos épületeket megmenthessék. Ember élet nem veszett el. A tűz egyik hír szerint a zsinórpaddal támadt, a hol egy gázcsap nyitva maradt, melyhez égő gyertyával közeledtek. Más hír szerint a néző téren támadt a tűz. A színházban az Auzengruberciklusban a Meineidbauer előadása volt kitéve. A személyzet néhány emberen kívül nem léven jelen a színházban, miután a benevők hamar menekültek, emberélet szerencsére nem esett áldozatul. 6 és fél órakor a tűz belekapott a színház mellett álló házba; a tüzőltőség óriási erőt fejtett ki, hogy a tüzet lokalizálja. A királyt is rögtön értesített Bécsből a katasztrófaról. Ő felsége elrendelte, hogy óránkint értesítsék a tüzvesztről. A színház a „Magyar francia” biztosítói társaságnál 400 000 ftrra volt biztosítva.

Mária Anna királyné végrendelete. Az elhalt királyné igen terjedelmes és a legapróbb részletekre kiterjedő végrendelete 23 kodicillusból áll, 16 ívre terjed s a királyné sajátkezűleg írta olasz nyelven. Általános örökös az elhalt királyné unokaöccse, Ferencz nápolyi exkirály, a kire mintegy 12 millió esik. Utána következik Albrecht főherceg, ki szintén több milliót s az olaszországi cegléri uradalmat örökli. A végrendelet viszont azzal bizza meg Albrecht főherceget, hogy a cselédségre hagyott évjáradékok kifizetéséről gondoskodjék és azok alapötökjét is ő kezelje. Jelentékeny összegeket hagyott a királyné olasz és csehországi kolostoroknak és nevelőintézeteknek. Három gyóntatójának már a fővégrendeletekben is jelentékeny évi járadékot hagyott a királyné, de azt az öt öt évenkénti írott függelékben mindig magnagyobbítá, úgy, hogy a legutolsó függelék szerint a két olasz gyóntató 1700, a harmadik, a német gyóntató 1600 ftr. évjáradékot kapnak. Az emausi kolostornak (Prága mellett) értékes ékszereket hagyományozott a királyné, köztük egy 33 000 ftrt érő nyakéket. A királyné összes ékszerei, mik most a főudvarmesteri hivatal őrizetére vannak bízva, húsz millió forint értékűek. Ezek

közt van az elhunytak egy régi családi ékszere, mely egymagában több millió forint értékét képvisel s a végrendelet értelmében a király tulajdonába megy át. A király ezenkívül 700 000 forint készpénz örököli. Megemlítendőnek tartjuk, hogy Mária Anna legelőbb Mária Terézia pármái hercegnőt nevezte ki főörökösének, de minthogy ez előbb meghalt, tette főörökösévé unokaöccsét, nápolyi Ferencet.

A „Szegedi Híradó” című újság most üli 25. éves fennállásának jubileumát. A létező magyar lapok közül korra nézve az ötödik helyet tölti be. A „Pesti Napló” a „Vasárnapi Újság” s társalája a „Politikai Újdonságok” és a „Győri Közlöny” előzik csak meg a „Szegedi Híradó” első száma 1859. évi május eisején jelent meg, Kempele Győző szerkesztésében. Három évig volt ő ezen lap szerkesztője, 1861. március 21-én megvált tőle. Utána egy teljes hóg a lap a kiadó Buger Zsigmond szegedi könyvkereskedő felelőssége alatt tulajdonképpen Nagy Sándor szerkesztésével jelent meg Április 20-án köszöntött be az új szerkesztő Szabó Mihály. 1863—1869-ig Szabó Sándor szerkeszti. 1863-ik évi május 1-től nagyobbított alakban jelent meg hetenként, csak kétszer. 1869 évi július 1-ével a szerkesztést Nagy Sándor veszi át. Deák-parti elvekké vezette hetenként már háromszor. A fuzió után „Szabadelvű” lett és 15 év óta, már most 1879 július 1-je óta napilappá alakulva terjeszti szabadelvű szellemében a hazai nyelvet és műveltséget. Öszinte örömmel üdvözöljük laptársunkat és negyedszázados pályáján legőszintebb szerencse kívánatainkat halmozzuk el.

*

Igen érdekes mulató hely lesz minden szerdán este 1/2 6-tól kezdve a pécsi sátor-tábor tiszti vendéglője. Az 52. sz. gyalogezred zenekara ugyanott kitünő karmesterek személyes vezetése alatt fogja a legújabb darabokat a parkban előadni. Remélhetőleg Pécsnek előkelősége igen sűrűn fog részt venni ezen mulatságon, miután minden megvan, a mi az élet kellemetességeihez tartozik. A zenei élvezeten kívül a szem gyönyörködhetik a pompásan berendezett kertben. A testi szükségletek kielégítéséről Kernreuter és Langauer vendéglősök gondoskodnak. A tisztelt közönség nagyobb kényelmére ezen időtáiban személyenkint 15 kr. díj mellett omnibusok fognak közlekedni a flakker-állomástól a sátor-táborig.

A budapesti értéktőzsde heti tudósítása.

B r a n d l Arnold bankházától Budapesten,

1884. május 15-én.

Mult heti tudósításunk megjelenése óta a helyzet teljesen változott. Az aranyárakék conversiójának befejezése napirenden van, és az erre vonatkozó alkudozások a consortium tagjaival egyeztet, másrészt a magyar pénzügyminiszterummal befejeztettek, a mi Mautner urnak az osztrák hitelintézet igazgatójának itt tartózkodása alkalmával constatatott.

Mint a hírlapok tudósításaiból is észlelhet, a 6%-os aranyárakék azon tulajdonosainak kiknek darabjai már kisorsoltattak, ismételten fog felajánlatni kötvényeiknek a 4%-os magyar aranyárakékkal való kiscserélése. Tekintetbe jönnek itten ama 22 millió 6%-os járadék, melyek kisorsoltattak és 1884 július 1-én visszafizetésre kerülnek ha tulajdonosaik a kiscserélést nem foganatosítják. A consortium azonban arra számít, hogy a kiscserélés eszközöltetik, és így kénytelenek lesznek, miután nem rendelkeznek elég 4%-os kötvénnyel, a kormánytól a hátralékos 125 millió 4%-os magyar aranyárakékat átvenni.

Az illető körök titokban tartják, vajjon ezen nagyszerű pénzügyi vállalat hogyan lesz befejeződő és minden erre vonatkozó combinatió merő állítás. Tény azonban az, hogy a befejezés igen rövid idő alatt kereszttül fog vitetni, és hogy a kibocsátási árfolyam magasabb lesz a multkorinál.

A következők tabella mutatja az árfolyamokat úgy, mint ezek május 7-én és 14-én a hivatalos árfolyamokban jegyezve voltak.

Árfolyam

	május 7.	május 14.
6%-os magy. aranyárakék	122.25	122.30
4% „ „ „	91.90	92.50
4% „ „ papírjárakék	83.70	89.25
Magyar sorsjegyek	117.75	117.—
4%-os tiszavölgyi sorsjegy.	116.50	116.75
Magyar földterheumt kötv.	102.—	101.50
4%-os osztr. aranyárakék	101.25	101.75
5 „ „ papír	96.—	96.25
Osztr. hitelrészvények	318.40	321.10
Magyar	8.825	320.—
„ „ lezámitolási részv.	88.75	93.—
Bpesti bankgyejesületi részv.	105.75	109.50
I. magy. áll. biztosító	3140.—	3340.—
Fonciére pesti	79.25	81.—
Pannonia vizost	965.—	990.—
I. budapesti gőzmalom	1245.—	1280.—
Erzsebet	246.—	260.—
Pannonia	1150.—	1195.—
Viktoria	425.—	440.—
Déli vasut	145.50	145.—
Államvasut	316.25	318.50
Pesti közúti vaspálya	587.—	596.—
Pesti hazai I-ső takptr.	5200.—	5260.—
Ganz-féle	925.—	945.—
Drasche-féle	176.—	195.—
Schlick	282.—	294.—

Irodalom.

Az új ipartörvény. A szentesítés végett már fölterjesztett új ipartörvényt, az iparos-osztályra való különös tekintettel, bő magyarázatokkal és utbaigazító jegyzetekkel látta el Gelléri Mór, az országos iparügyesület titkára; a mi saját alatt van és a legközelebbi héten, azonnal szentesítésre után,

mondott szavaid igazságát. Emlékezem, mikor az orgonabokrok alatt mondtád, hogy boldog csak az lehet, ki szeret és szeretettik s én — én nem hittem szavaidnak, önként és vakon rohantam az örvény felé, mely megsemmisített. — Fényleni akartam s szívennek szerelmét, legdrágább kincsemet dobtam oda könnyelműen hiúságnak áldozatul; szépségemben elbizakodva tasztám el magamtól az áldott kezet, mely visszatartani akart, és most ott vagyok a mélység fenekén, honnét csak egy út vezet ki, a halál. — Most megsemmisülve, elpusztult reményeim romjain állva kérlek: felejtis el és te légy boldog tovább is.

Margitot fájdalmasan érinti e jelenet s szelid szavaival igazságtalni igyekvők rokonát. de Irma közbe vágott:

— Hagyd el, Margit — kérlek — mert jobban fáj szívem, ha te is szánakozol rajtam. Egy kéresem volna, inkább ezt teljesítsd. Láttam, veletek van Bernát Kálmán is, nagyon megkönyölné a szívem, ha beszélhetnék veled; azt kérném hát tőled, hogy küld föl szobámba, ott fogok reá várni. — S a választ be sem várva Irma, hevesen megöskolta Margitot s gyorsan távozott.

Nem minden habozás nélkül ugyan, de Margit kérésére mintegy megjelent Bernát Kálmán Irmánál. A mint Kálmán belépett, Irma felállt, elébe ment s kezeit megfogva, meg-

tört szemeivel hosszan s bánatosan nézett a komoly dőlveg férfiúra; — végre megszólalt:

— Kálmán, kedves Kálmán! Így kell egymást viszont látnunk?!

— Asszonyom, ön akarta így.

— Tudom, de az istenért ne oly hidegen beszélj; mondj legalább, hogy szeretted.

— Igen asszonyom, szerettem; szerettem szívem tiszta szent érzelmével s mikor elutasított, elveszté előttem a világ minden szépségét, szabadulni akartam az élettől, de mégis, hogy gyáván önkénytelen nem keljen kioltanom, a katonai pályát választam, azt hívné, hogy ott majd egy eltévedt golyó véget vet életemnek s nehéz bánatomnak, átfurja kintől gyöttrődő szívemet s én ismét boldog leszek, messze — a föld alatt. — De mind ez másként lett, nem talált föl a halál s az idő — eme legjobb orvos — lassanként bebegeszté szívem sebeit, s az a tudat, hogy szerelmem tárgya nekikem is boldog, mert vágyait és czieljét elérte, utóbb megnyugtatót s most mint százados és boldog családapá gondolok vissza szenvedéseimre, mint egy hosszú kínos álomra, melyből jól esik a fölébredés.

— Ugy hát nincs mit mondanunk egymásnak, — mondá Irma alig leplezhető fájdalommal — nincs jogom földulni mások boldogságát. — Legyen ön tovább is boldog, és ne gondoljon soha a szegény Irmára, ki

nagyravágásának s hiúságának lett kínos áldozata.

Ezzel Irma egy pamlagra hanyatlott s merően nézett Kálmánra. Kálmán pedig mint kinek tovább itt semmi oka sincs a késésre, hidegen meghajtá magát s távozott. S az egykor szépségében annyira büszke nő testben és lélekben megtörve, minden reményt veszttve, egyedül maradt gyötrelmeivel.

E találkozás után néhány hét múlva egy derült vasárnap délután szokatlan élnékség és tolongás volt látható a fürdői lakosztályok körül. Mindenki egy irányban sietett. Nemsokára kibontakozott egy halottas menet. Egyszerű koporsót emeltek, mely egy boldogtalan életet zárt szűk falai közé.

A koporsót egy roskatag férfi kísérte; beesett szemeiben köny csillogott. Siratta a holtat s vele együtt letűnt szép világát, boldogságát, rangját, mely szép nejeinek rommaradványaival védkép elenyészett. A mije még volt is, e setét koporsó elzárja előle; mert kit a vendégek s lakosok most örök nyugalomra kísérnek, nem más, mint Irma, Gereyné, a szamóki csendes kis házíkö egykori lakója.

Bernát Kálmán is könyező szemmel kísérté a gyzásmenetet s dobott fájó szívvel egy marék földet egykori imádtott kedvesére, a nagyravágás szerencsétlen áldozatára.

Bartha Rezsóné.

megjelenik. Különösen főhívek ipartársulataink és irodalmi ügyeink megmagyarozatos kiadására, mely az új ipari szervezettel szemben minden iparosra nézve nélkülözhetetlen. Az országos iparügylet ipartársulati szakosztálya melegen üdvözölte a mű megjelenését és olcsóságát fogva is készséggel ajánlja az összes hazai iparosok figyelmébe. Igen bő utasításokat és jegyzeteket tartalmaz a mű az ipartestületek alakítására. A segélypénztárak és szövetségek létesítésére, a békéltető-bizottságokra, az iparhatóságok megbízottak feladataira nézve. A mű minél könnyebb hozzáférhetővé tétele szempontjából a kiadók tömeges megrendeléseknél olcsóbb árt szabtak, mivel kívánatos, hogy azt a most fenálló ipartársulatok összes tagjaink számára megrendeljük. Egy példány ára 60 kr., 10 példány 5 frt, 25 példány 10 frt, 50 példány 18 frt, 100 példány 32 frt. Ugyanakkor munkát nyelven Steinacker Ödön iparkamarai elnökvivő és orsz. képviselő szerkesztésében is megjelenik s ugyanily feltételek alatt megrendelhető. Megrendelések Gelléri Mór iparügyleti titkárhoz intézendők, Budapest, újvilág-utca 14. szám.

A „Pesti Hírlap” e leggazdagabb és legelőkelőbb tartalmu politikai napilap, az egyedüli magyar lap, mely kormánytól és pártoktól függetlenül, következetesen harcol az 1848-iki elvekért, az igazi szabadságért és demokráciáért. Ezen álláspont lehet végső, hogy megmondja az igazat a kormány-pártok nagy, mint az ellenzéknek Nagy elterjedését ezen teljes részrehajlatlanság és érdekes tartalma magyarázza meg. Politikai vezércikkeit Bekics Gusztáv, Borostyáni Nándor, Pesty Frigyes és Törzs Kálmán, az országgyűlési kedvelt s humoros karcolatokat Mikszáth Kálmán írja. A „Pesti Hírlap” a legolcsóbb magyar lap, mert naponta 16 oldalon jelenik meg, minden héten 2-3 zenedarabot közöl melléklet gyanánt, minden számban érdekes regény és beszélyközleményeket hoz, s ennek dacára előfizetési ára egy évre csupán 14 frt, félére 7 frt, negyedére 3 frt 50 kr, egy hónapra 1 frt 20 kr. A „Pesti Hírlap” kiadóhivatala (Budapest, Légrády testvérek, nádor-utca 7. szám) kívánatra mindenkinek küld mutatványszámokat.

A „Magyarország és a Nagyvilág” című nagy képes szepirodalmi hetilapra főhívek t. olvasóink figyelmét. A lap minden számában 10-12 illusztráció jelenik meg, köztük számos jeles magyar rajzolóktól. Szepirodalmi és ismeretterjesztő tartalma a legjelesebb tollú íróktól ered. Mikszáth Kálmán, Györy Vilmos, Peteley István, Milkó Izidor, dr. Molnar Antal, Jakab Elek történeti, Margittay Dező, Frankeburg Adolf és Tóth Béla állandó dolgozóitársai a „Magyarország és a Nagyvilág”-nak, mely rövidbe regényekben, beszélyekben, rajzokban és költeményekben kívül számos érdekes közleményt hoz a hazai történelem, a földrajzi ismeretek, a népisme,

a természettudományok stb. köréből. Közül azonkívül zenészi és színházi társakat és terjedelmes könyvismertetőket. A gazdag tartalmu kitűnő lapot, melyben a család minden tagja talál maga számára szórakoztató és izlésemelő olvasmányt, melegen ajánljuk a t. közönség figyelmébe. Előfizetési ára, noha hetenként két nagy iven jelenik meg, negyedére csak 2 frt, félére 4 frt, egész évre 8 frt. Előfizetési a Légrády testvérek kiadóhivatalában (Budapest, nádor utca 7. szám) lehet. Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

A Degré Alajos által szerkesztett „Ország Világ” a Pallas irodalmi és nyomdai részvény-társaság tulajdonába ment át. Midőn ezt a hírt olvasóinkkal tudatjuk megjegyezzük azt, hogy ez a jól szerkesztett, minden ízében magyar zamatu képeslap irodalmi tekintély. Alább közöljük tartalmát, melyben a kitűnő tudós Tóth Lőrincz, Szilágyi Erzsébet című történelmi rajza, Molnar György hírvérszínész tanulmánya Lear királyról, Szász Károly, Ábrányi Emil költeménye, Degré Alajos regénye érdemelnek különös figyelmet miut kiváló a nagybecsű tartalomtól. A X-ik füzet tartalma: Horváth István. (Arcképe.) — A szekelyekről. (Költmény) Szász Károlytól. — Szilágyi Erzsébet (Történelmi rajz.) Tóth Lőrincz-től. — Török vagy szakad (Regény.) Degré Alajos-tól. — Schakspere és a pathologusok Lear örökléséről. (Tanulmány) Molnar György-től. — Réka sirján. (Költmény.) Fülöp Áron-tól. — A nők Ausztráliában. — Elők és holtak története. (Csofalatos elbeszélés) Irta Thierry Gilbert Augustin. — Ohaj. (Költmény, horvátból.) Rác Géza. — A Duna mentén. (Képpel) — A hét története. Camille d'Épernay-tól. — Kakasviadal. (Képpel) — Bizalmaskodás. (Képpel) — A pauloaffonzi vizesés. (Képpel) — Gróf Cziráky Béla. (Arcképpel) — Csillag. (Költmény.) Ábrányi Emil-től. — Egy légy. (Rajz.) Kovács Laszlo-tól. — Gabriellának és völgyének erkölyű. (Költmény.) Halász Dező-től. — A jelkes ajándékokról. Szukats Lajos-tól. — Helena elrablótása. (Képpel) — Elők és holtak története. (Csofalatos elbeszélés.) Irta Thierry Gilbert Augustin. — Sonett. (Költmény.) Petrikas Mór-tól. — A férj bosszúja (Képpel) — Házi munka. (Képpel) — Dynamit-agyuk. (Képpel) — Irodalom. — Színház és művészet. — Fürdők. — Sport. — Hymen. — Gyász-rovat. — Divat. — Különfélék. — Sak. — Rejtvények. — Szerkesztői üzenetek. — Naptár. — Hirdetések. Azt hisszük: az Ország-Világ a magyar családoknak legkedvesebb vendége. Előfizetési ára egész évre 10 frt, félére 5 frt, évnegyedre 2 frt 50 kr.

„Koszoru” 19. száma jelent meg május 11-én változatos tartalommal. Az oszlopbaró (Regény) Irta Tolnai Lajos. Bosszu, Prosper Merimee novellája. Turgenjev és Viardot asszony. „A sors kegyencei”

ismerteti Prém József. A művész életéből. Irodalom. Művészet. Vegyesek.

A Regényvilágból megkaptuk a 23-26. számig terjedő 4 füzetet, melyekkel a IV. évfolyam III. negyede befejezést nyer. Magyar szépirodalmi vállalat talán sohasem tekinthetett vissza az általa nyújtott szellemi élvezetre oly önrézzel, mint a Regényvilág. Alig létezett még vállalat, mely oly következetes maradt volna kitűzött programjához, hogy az irodalom művelőinek legjelöltebb tollából csakis a legjelöltebb dolgokat fogja közölni, — mint éppen Révai testvéreknek e kitűnően szerkesztett és minden sorában kifogástalan lapja, mely méltóan teljesíti hivatását, a midőn a névelt közönség körében hódít maga körül mind nagyobb számu hűveket. — Beniczkyé Bajza Lenke regénye „Az erdei lak” oly érdekes, oly vonzó, hogy már bátrán kimondhatjuk előre is, miszerint jelen műve muzsája legjobb szülötteihez tartozik a finom tapintat, melylyel az indiseretebb helyeken átsimul. — a leghatalmasabb szenvedélynek, a szerelmek festése, — az emberi és u. n. „aristokratikus” érzelmeknek harca, maga az elbeszélés modora, a mesés, az irály, — mind oly tökéletes részletei az egésznek, hogy figyelmünket önkéntlenül lebilincselik és levele lassú a fejlődést. Robida szelleme nem marad ki. Mind újabb dolgokat tár fel azon titkokból, melyeknek nyitására csak „Száz év múlva” jön az emberiség. A francia író minden kiváló tulajdona egyedül benne, midőn a jövőbe utalja azon emberi hibákat, melyeknek parodizálása a jelenben talán nem is lenne oly nagy hatást. — Bemutatja az európai birodalmak új átalakulását, a midőn a pénz uralkodik mindenek felett és utóéletetlen fantáziájával oly eszközök által köti össze az egész világot, melyeknek beteljesedése elvégre sem tartozik a lehetetlenségek közé. Zempléni P. Gyula sikerült fordításában a magyar olvasó is teljesen élvezi a mű szépségeit és a teljes munka minden este nyereség lesz a magyar irodalomban, melyben az ilyen fajta művek nem épen nagy számok. — A tárczarovatban Cautelle Mendésnek „Simeon Charle”-ja válogatos gyöngy: A Regényvilág szerencsés a külföldi irodalom termékeinek kiválasztásában is. Cautelle Mendés a francia elbeszélők egyik legjelöltebbje és a Regényvilág minden magyar lapot megelőző, folyton hozza az újabb ezikeket, melyeknek előlvasása végtelen örömet szerez mindenkinek. — És mindezek dacára a lap rendkívül olcsó, egy negyedére csak 1 frt 95 krba kerül. — Az előfizetéseket legzélszerűben a kiadókhöz, Révai testvérekhez (Budapest, vaczi-utca 11.) intézendők.

Felélős szerkesztő és kiadótulajdonos
Fekete Mihály.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdetőfelékn külön lakoziméval is el vannak látva, még 30 kr. bélyegűj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beküldeték.

Ferencziek-utcában 28-ik számú ház szabad kézből eladó. Bővebb tudósítást a kiadóhivatalban.

Egy lakás három szoba s konyhából mellékhelyiségekkel azonnal igen olcsón bérebevehető. A kiadó ad értesítést. 665

Egy öt év óta játszott jó karban levő gordonka 15 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városok közel, a szigeti ország-út alatt jutányos áron eladó, vagy haszonbérbevehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

Sorsjegyek részletfizetésre.

Az alólírt bank és váltótízlet elad bármely a budapesti tőzsdén jegyzett sorsjegyet részletfizetésre

az 1883. évi XXXI. törvényzikk értelmében kiállított részletiveken.

A vevő maga játszik minden nyereségre, mely az eredeti sorsjegyre netán esik. Az eredeti sorsjegyeket vevő pénztáromnál bármikor megtekintheti.

Legközelebbi huzások :

1864. sorsjegyek főnyeremény 200.000 frt. 8 és 4 frtos havi részletekben.

Bécsi - sorsjegyek főnyeremény 200.000 frt. 6 frtos havi részletekben.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ullmann M. Károly

bank és váltótízlete Pécsent.

Legdivatosabb izléses s elegáns kivitelben.

Az igen tisztelt hölgyvilágot

Alulírott női divattermében, központitakarekpnztár épület I-ső emelet, minden e szakba vágó megrendelések, ugymint menyasszonyi kelengyék, báll- és más alkalmi toillettek a legelegansabban, izlésesobben s legolcsóbban kivetnek.

Kész ruhák szállítása is átvétetik s kívánatra ruhaszövet mintak szolgálatra állanak.

Kiváló tisztelettel

Wallerstein Paulina.

Kitűnő bécsi munkakerőkkel

„Rosz kávé“

sehol sem szívesen látott vendég, mert azon élvezeti és táplálékszer, melyet a fiatal és aggkor, — a szegény és gazdag egyenlően kedvel, csak úgy teljesíti feladatát a családban, ha róla azt lehet mondani, hogy

„jó kávé“.

Ez a legkellemesebb, legegészségesebb és e mellett legolcsóbb reggeli és oszonna.

„Legjobb kávé“

ez oknál fogva minden házi asszony jelszava, büszkesége.

Tisztelt asszonyság! Ha kedves családjának, ismerőseinek legjobb kávékat akar találni, úgy szíveskedjék használatba venni a

Szerencsi-féle családkávé.

Egy kanál ebből, két kanál jó szemes kávé és jó tejfel a legjobb kávé adja.

A Szerencsi-féle család-kávé majdnem minden fűszerüzletben kapható.

Faládácskákban 10, 15, 20, 30 kr. csomagokban 3, 4, 5 kr. Szíveskedjék kísérletet tenni a

Szerencsi-féle család-kávéval.

SZERENCSI E. gyárából Kassán.

637.

Kitüntetett:

BÉCS, TRIEST, 1882, KECSKEMÉT, FEHÉRVÁR, WELS.

Egger-féle dijjutalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellpastilla, általánosan ismert és kitüntetett szer köhögés, rekedtség és elnyálgás ellen, elnyírva, hogy számos bel- és külföldi szakértő és nemben a legjobbnak ismerte el. A 25 és 50 krajczáros eredeti dobozok Magyarország minden nagyobb gyógyszerárán kaphatók.

Gyomorhaj ellen Egger-féle Sodapastillák mindenféle gyomorhajok, emésztéshány, gyomorhív, bél-tunyaság, görvély, halványosság, ismétlődő főtájás ellen. Ezen pastillák, melyek egy ezen célra készült és szabadalmazott géppel készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lélegzést, — Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Egger zuzmóhnövény czukorkái (lichenis caraghen) a legfinomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési inger csillapító szer. Igen kellemes gyümölcsízűek, különösen óvják a légzési szerveket a száradástól. Szónokok, bírók, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hivatásuknál fogva sokat beszélnek, el ne mulasztják ezen kitűnő czukorokat használni. Dacára jóságuknak könnyen beszerezhetők, 1 doboz 15 kr.

Egger val. mandula formájú maláta bonbon csomagolva, valódi amerikai hártya-papírcsokkban. Biztos óvszer köhögés, rekedtség és gége kiszáritás ellen. Igen tiszta maláta-kivonatokból és czukorból vannak készítve és nem kepeznek semmiféle gyomorsavat, Egy eredeti zacskó 10 kr.

Ezen különlegességek városunkban eredeti árban kaphatók; Balás Ödön gyógyszerész úrnál, Kovács M. gyógyszerész úrnál, Sipőcz István gyógyszerész úrnál és az Irgalmasrend gyógyszerárán.

673

Egalizir-esztergapad

legújabb szerkezettel mindig a raktáron

Reitbauer F. gépgyára

Bécs, II. Nordbahnstrasse 5.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

MARSHALL SONS & CO. LIMITED

angolországi cég gainsboroughi gazdasági gépgyára cséplőgép-osztályának műszaki vezetőjét beküldötte Magyarországra, hogy az itteni cséplési viszonyokat, a cséplések helyszínén alaposan tanulmányozhassa és megfigyelhesse. A nevezett gyár művezetője itt szerzett tapasztalatai alapján egy új alkotásu, különösen a magyar Alföld gazdasági viszonyainak megfelelő minta cséplőgépet szerkesztett. Ezen cséplőgéppel 1883. november 25-én nagyságos zombori Rónay Ernő ur kis zombori birtokán nyilvánosan próbacseplés tartatott, mely alkalommal annak szerkezete és munkaképessége, mint az alábbi nyilatkozatokból kitűnik mindenn tekintetben a legfőbbkételesennek bizonyult.

Tekintetes GRAEPEL HUGÓ urnak

Budapesten.

Mellékelve küldöm a november hó 25-én nálam Kis-Zomboron megejtett próbacseplés eredményéről az összes jelenlevők megbizásából, Bezuk Lajos, mélt gróf Csekonics Endre zombolyai uradalmi tisztartója és Bartók Béla nagy szt. miklósi földművelési iskola igazgatója által kiállított nyilatkozatot: magam is csak gratulálhatok önöknek és a mezőgazdákknak, kiknek érdekében igyekezett az ön által képviselt gyár olyan eszközt teremteni, mely az igényeknek megfelel. Ezzel kapcsolatban el nem mulaszthatom kifejezést adni azon óhajomnak; hogy az eddig elért eredmények csak ösztönzésül szolgáljanak a gépeket még inkább tökéletesíteni, mert a mi nem halad az visszafelé megy, — mert megállás nincs a világon.

Kelt Kis-Zomboron, 1883. december 6-án.

ZOMBORY RÓNAY ERNŐ s. k.

NYILATKOZAT!

Folyó évi november hó 25-én Kis-Zomboron nagyságos Rónai Ernő úr majorán Marshall Sons és Co. gépgyárosok által kiállított, s javításokkal ellátott cséplőgéppel tett próba-munkáról az eredményt kitűnőnek ismerem el.

Javításként különösen kiemelem a szalmarázó meghosszabbítását és annak a dob felé eszközölt lejtős elhelyezését, mi által a szalma nem repülhet ki kellő megráztatás nélkül. Az összes rosták jóval hosszabbak, s így sem a török, sem a ponyvában szem nem maradhat. Továbbá a kis rostán a szelelő szabályozás is igéi okserű javításban részesült, a kis rosta annyira mng van szélesítve, hogy ott torkollás alig fordulhat elő.

A több szekér nyirkos, részben aczatos gabona kiscseplése tökéletesen végeztetett, s a gép munkája semmi kívánni valót nem hagyott hátra.

Pusztza-Bóztón, 1883. november 27-én.

Bezuk Lajos s. k. **Bartók Béla** s. k.
meltóságos gr. Csekonics Endre nagy-szt. miklósi földművelési zombolyai uradalmi tisztartója. iskola igazgatója.

Marshall-féle gőzmozdonyokról és cséplőgépekről képes árjegyzékkel, kívánatra ingyen és bérmentve szolgál

Graepel Hugó

685 gépgyáros
Marshall Sons és Co. Limited
főigényke
Budapest, VI., Bárány-utca 16. sz. (Gyár-utca sarkán).

Szigeti külváros

klímó utczai

17-dik számú ház
szabad kézből eladó.

Bővebben értekezni lehet Mária-utca 18. sz. házban az
az emeletben.

692

Első magyar nemzetközi szabadalmi iroda

Budapest, Kigyó-utca I. szám.

A világnak ezen legelőcsőbb szabadalmi irodája elvállalja szabadalmak kieszközölését a föld bármely államában, kezességet vállal úgy a bel- mint a külföldi szabadalmaknak gyors és pontos kézhezjuttatásáért, elvállalja továbbá szabadalmaknak és esetleg még nem szabadalmazott találmányok a bel- és külföldön való értékesítését, védjegyek kieszközölését, kiállítók képviselőjét az 1885. országos kiállításon.

Ajánlja továbbá Remington-féle amerikai író-gépeit, az ujkornak ezen legbámulatosabb találmányát; a rajta eszközölt írás bármely nyomtatvánnyal versenyez; a munkát a rendes írásnál négyszerre rövidebb idő alatt végzi. Egy teljesen felszerelt író-gép ára 285 forint.

Távíratí cím: Szabadalmi Iroda Budapest.

Berlin. — Hoff János csász. kir. udvari malátakészítmények gyárosa Bécsben. — Szt.-Pétervár.

Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör.

Az általános elgyengülés, mell- és gyomorhajok, sorvadás, vérszegénység s az állati szervek működése ellen. A legjobbnak bizonyult erősítő szer üdülőknek mindennemű betegségek után. Ára palackonként 60 kr.

Hoff János-féle malátakivonat mellczukorkák.

Felülmulhatlan a köhögés és elnyákosodás ellen. A számtalan hamisítások végett kék csomagolására és a valódi malátakivonat czukorkák védjegyére (a feltaláló arczképe) kell főleg ügyelni. Kék csomagokban 60, 30, 15 és 10 krral.

A gyógyanyag és az egészséget előmozdító készülékek belföldi egészségügyi kiállításának London 1881. érdem oklevele.

Aláírások.

Ő felsége Viktoria angol királyné. — Királyi felsége az edinburgi herceg. — Spenser a kiállítás elnöke. — John Erie Erichsen, a bizottság elnöke. — Judge Mark H. titkár.

Hoff János-féle koncentrált malátakivonat.

Mell- és tüdőhajok, idült köhögés, hurut és gégefő-bajok ellen. Biztos siker s igen kellemes szer. Palackonként 1 frt 12 kr. és 70 krral is.

Hoff János-féle malata-csokoládé

Testi- és idegyengeségben szenvedő egyéneknek felettébb tápláló és erősítő. Ez igen kellemes ízű, kiváltképen ott igen ajánlható, hol a kávé élvezete, mint nagyon izgató meg van tiltva. Egy negyed kilós csomag 1.80 kr., 90 és 60 kr. Egy fél kilós csomag 2 frt 40 kr., 1.60 kr. és 1 frt.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomorhajok, erőtlenedés, lesóványodás, emésztési gyengeség ellen a legjobbnak bizonyult erősítő szer bármely betegségből üdülők számára.

58-szor kitüntetve. Alapított 1847-ben.

A valódi malata kivonat készítménynek feltalálója s egyedüli készítője:

Hoff János csász. kir. udvari szállító urnál, cs. kir. tanácsos.

Európa csaknem minden fejedelmének udvari szállítója. Bécs, I. gyári rakár. Graben, Bräunerstrasse 8. — Gyári helyiség: Grabenhof, Bräunerstrasse 2.

Elismerő nyilatkozatok és megrendelések főbb és a legmagasabb egyeniségek részéről 1882-ben császári ő felsége Károly, Lajos főherceg, Frigyes főherceg, királyi ő felsége a valesi herceg, Ligne herceg, az oldenburgi herceg, a reussi herceg, Ferencz kisasszony királynőnk ő felségének felolvasónője; Mária Valéria hercegnő királyi ő felsége angol nevelőnője, Metternich család Clam-Gallas, Karácsonyi, Batthyányi, Rommer, Philippovics tábornagynak, gróf Wurmbbrandt sat. sat. Ajánlva orvosi tekintélyek által, mint dr. Bamberg, Schrötter, Schnitzler, Granichstätt s számos más által Bécsben.

Őt legujabb gyógyjelentés és köszönetnyilvánítás Bécsből és a vidékről 1883. szeptemberben.

Sok százezeren, kikről már lemondottak, a Hoff J.-féle malátakészít. által (malátakivonat egészségi sör) meg lőnek mentve, egészségüket visszanyerték, annak még ma is örövendek. (A felülültek saját szavai.)

Tekint. ur Teljes egy évig sinlődtem fájdalmas gyomorhurutban és köhögésben, hasztalan volt minden gyógyszer, míg csak az ön kitűnő Hoff János-féle malátakészítményeit nem használtam; néhány hónapja a köhögés tökéletesen megszűnt, étvágyam ismét megjött s egészségem az ön Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör által tökéletesen helyreállt. Fogadják az forróbb köszönetemet. Egyidejűleg egy magyar nyelven írt köszönet-iratot mellékelek, szíveskedjék azt minél szélesebb körben elterjeszteni. Mező-Kovácsné Dr. Nagy Alajos, plébános.

Orvosi gyógyelismervéu.

Tekintetes ur! Van szerencsém önnek azon kellemes tudósítást tetheti, miszerint a Hoff János-féle malata készítmények eddig még valamennyi betegnél, kik légzőszervi bántalmak, étvágyhiány s emésztési bántalmakban már régebb idők óta szenvednek a legsikeresebbeknek bizonyultak, miért is felkerem önt, póstai utánvét mellett „Guschal János urnakBrűben“ cím alatt, 28 palack malátakivonat egészségi sör és 3 zacskó malátaczukorkának megküldésére.

Grottau, 1883. szept. 9. Mély tisztelettel Dr. Frőde József, gy. orvo

Főraktár: Spitzer Sándor fia, Sipőcz István gyógyszerész, Nick Károly Pécs. Eszék: F. S. Thurner fia, Kaposvár: Lajpczig A., Szigetvár: Salamon Gy. gyógyszerész, Mohács: Schlesinger M. Szegszárd: Hahn Ad.

Ó V A S! Csakis valódi Hoff János-féle malata gyártmányokat kell kell a cs. kir. keresk. törvényeséknél Ausztria-Magyarországban bejegyzett jeggyel (a feltaláló arczképevel.)

Páris. — London. — Budapest. — Grác. Hamburg. — Frankfurt a Majna mellett. — New-York.

Nyomatott Pécssett, a lyc.-nyomdában (Fesztli Károlynál) 1884.